

Трѣбова да спестява всякой, кой-то нѣма здравъ имотъ или приходъ, на кой-то може ся облѣгнѣ въ не волѣ и на старость; трѣбува да поспестява и кой-то има дребни дѣца какво-то у нѣкой несгоденъ случай да не бы да остане оскуденъ та да нѣма съ что да гы прѣхрани, отглѣда и изучи.

XI. Наука.

Умъ царува, умъ робува.

(Народна пословица).

Чловѣкъ ако да работяше само съ рѣцѣ, а да не работяше заедно и съ умъ, той бы былъ лѣно, ковано добыче. Залудо бы му былъ трудъ-тъ, залудо и пестене-то, и той никога не бы подвигнѣлъ връхъ. А и съ ума си, колко-то оствѣръ и быстѣръ да му го е подарилъ Господъ, самъ самичкъ пакъ не бы цвѣнѣлъ; зачто-то чловѣкъ отъ чловѣка ся учи, а вси людие вкупъ знаѣтъ всичко; знаѣтъ всичко, что е изнамѣreno и измѣдрено до сега. Нѣ за всяко нѣчто, что му потрѣбува, ако онъ чаяше идяше чловѣкъ да пыта други хора, той едва бы ся врядилъ да научи всичко, что трѣбува да знае или что-то му чини. Освѣнъ това всякова ся не намира чловѣкъ, кой-то да ни каже или да ны научи что-то ни трѣбува; тѣль мѣчнотѣль отмѣни науката. Наука ся добыва или съ думы или съ писмо. Наука-та ся прѣдава и распростира съ разговоры и бесѣды отъ хора, кои-то нѣщо знаѣтъ; а съ писмо ся разноси по книги и по вѣстницы.

Колко е потрѣбна науката, коя-то ся пріима и